

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9183/2559

บริษัททรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) โจทก์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 1, ป.ระญากร มาตรา 3 อัญฐ

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์บรรยายฟ้องว่า โจทก์มีข้อโต้แย้งเรื่องภาระภาษีสรรพสามิต ซึ่งต่อมาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่า โจทก์มีหน้าที่เสียภาษีสรรพสามิตจนทำให้โจทก์ชำระภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับเงินค่าภาษีสรรพสามิตไม่ทันภายในเวลาที่กำหนด โจทก์ขอขยายระยะเวลาการยื่นแบบแสดงรายการและนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม กรมสรรพากรอนุมัติให้ขยายระยะเวลาตามมาตรา 3 อัญฐวรรคหนึ่ง ทำให้โจทก์ไม่มีภาระเบี้ยปรับ แต่ยังมีเงินเพิ่มอัตราร้อยละ 0.75 ต่อเดือน โจทก์จึงมีหนังสือขอขยายระยะเวลายื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มไปยังจำเลย ต่อมากรมสรรพากรมีหนังสือแจ้งโจทก์ว่าจำเลยพิจารณาแล้วไม่อนุมัติการขอขยายระยะเวลา โจทก์เห็นว่า การที่จำเลยมีคำสั่งเป็นการใช้ดุลพินิจที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้เพิกถอนคำสั่งของจำเลย อันเป็นคำฟ้องที่แสดงสภาพแห่งข้อหาและคำขอบังคับเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังที่มีคำสั่งไม่อนุมัติขยายระยะเวลายื่นแบบแสดงรายการและนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มที่มีผลกระทบต่อโจทก์ว่าชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ โดยตัวบุคคลที่ดำรงตำแหน่งไม่ต้องรับผิดชอบส่วนตัว ฟ้องโจทก์เป็นการฟ้องตัวบุคคลผู้ดำรงตำแหน่ง โจทก์จึงฟ้องรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังซึ่งเป็นผู้ออกคำสั่งเป็นจำเลยได้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งของจำเลยตามหนังสือกรมสรรพากรที่ กค 0722/9870 เรื่อง ภาษีมูลค่าเพิ่ม กรณีขยายเวลาการยื่นแบบแสดงรายการและนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มลงวันที่ 15 ธันวาคม 2553 และให้จำเลยพิจารณาอนุมัติขยายระยะเวลาการยื่นแบบรายการภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับเดือนภาษีกุมภาพันธ์ 2546 ถึงเดือนภาษีพฤษภาคม 2548 เป็นวันที่ 15 สิงหาคม 2548 ศาลภาษีอากรกลางมีคำสั่งว่า ตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังไม่ทราบว่าเป็นใคร ชื่อและนามสกุลอะไร ไม่สามารถเป็นคู่ความตามกฎหมายเพราะไม่ใช่บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลตามกฎหมาย โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง จึงไม่รับฟ้องโจทก์ คืบค่าขึ้นศาลทั้งหมดให้โจทก์ โจทก์ยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนกระบวนการพิจารณาผิดระเบียบ ศาลภาษีอากรกลางมีคำสั่งว่า คำสั่งของศาลเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2558 ถูกต้องและชอบด้วยกฎหมายแล้ว กรณีไม่มีเหตุให้เพิกถอนคำสั่ง จึงให้ยกคำร้อง โจทก์อุทธรณ์ต่อศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีภาษีอากรวินิจฉัยว่า มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์ว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ ที่โจทก์อุทธรณ์ว่า แม้คำฟ้องโจทก์มิได้ระบุชื่อและนามสกุลของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง แต่คดีนี้เป็นการฟ้องว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังในขณะนั้นใช้อำนาจตามกฎหมาย ทำให้โจทก์เสียหาย บุคคลที่ดำรงตำแหน่งในเวลาดังกล่าวย่อมสามารถเข้าเป็นคู่ความได้ นั้น เห็นว่า โจทก์บรรยายฟ้องว่า โจทก์มีข้อโต้แย้งเรื่องภาระภาษีสรรพสามิตที่ได้รับจากบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ตามแนวทางที่กำหนดโดยมติคณะรัฐมนตรี จนต่อมาได้มีการประชุมหารือและยื่นเรื่องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาจนมีความเห็นว่า โจทก์มีหน้าที่เสียภาษีสรรพสามิตจนทำให้โจทก์ชำระภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับเงินค่า

ภาษีสรรพสามิตไม่ทันภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด โจทก์ยื่นขอขยายเวลาการยื่นแบบแสดงรายการและนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มต่อกรมสรรพากร ต่อมากรมสรรพากรอนุมัติขยายระยะเวลายื่นแบบแสดงรายการภาษีในเดือนภาษีพิกาทออกไปจนถึงวันที่ 15 สิงหาคม 2548 ตามมาตรา 3 วรรคแรก แห่งประมวลรัษฎากร ทำให้โจทก์ไม่มีการะเบียบปรับ แต่ยังมีเงินเพิ่มอัตราร้อยละ 0.75 ต่อเดือน โจทก์เห็นว่ากรณีของโจทก์ถือเป็นเหตุอันควรที่จะไม่มีเงินเพิ่มเนื่องจากเรื่องทั้งหมดเป็นเรื่องหน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามนโยบายรัฐบาล มิใช่ความบกพร่องของโจทก์ โจทก์มีหนังสือขอให้กรมสรรพากรเสนอเรื่อง การขอขยายระยะเวลายื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มต่อเจ้าเลยเพื่อใช้อำนาจตามมาตรา 3 วรรคสองและโจทก์มีหนังสือขอขยายระยะเวลายื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มไปยังเจ้าเลยโดยตรง ต่อมากรมสรรพากรมีหนังสือมายังโจทก์เพื่อแจ้งให้ทราบว่าเจ้าเลยพิจารณาข้อเท็จจริงแล้วไม่อนุมัติการขอขยายระยะเวลายื่นแบบแสดงรายการและนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มแก่โจทก์ โจทก์เห็นว่า การที่เจ้าเลยพิจารณาคำร้องของโจทก์และมีคำสั่งนั้น เป็นการทำความสั่งที่ไม่ถูกต้องเป็นการใช้ดุลพินิจที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้เพิกถอนคำสั่งของเจ้าเลยตามหนังสือกรมสรรพากรที่ กค 0722/9870 เรื่อง ภาษีมูลค่าเพิ่มกรณีขยายเวลาการยื่นแบบแสดงรายการและนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม ลงวันที่ 15 ธันวาคม 2553 ซึ่งหนังสือดังกล่าวเป็นหนังสือแจ้งคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังที่เป็นผู้ใช้อำนาจหน้าที่ตามมาตรา 3 วรรคสอง แห่งประมวลรัษฎากร ที่บัญญัติว่า "กำหนดเวลาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในประมวลรัษฎากรนี้ เมื่อรัฐมนตรีเห็นเป็นการสมควรจะขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลานั้นออกไปอีกตามความจำเป็นแก่กรณีได้" และโจทก์ยังมีคำขอท้ายฟ้องให้เจ้าเลยพิจารณาอนุมัติขยายระยะเวลายื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับเดือนภาษีกุมภาพันธ์ 2546 ถึงเดือนภาษีพฤษภาคม 2548 อันเป็นคำฟ้องที่แสดงสภาพแห่งข้อหาและคำขอบังคับเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังที่มีคำสั่งไม่อนุมัติขยายระยะเวลายื่นแบบแสดงรายการและนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มที่มีผลกระทบต่อโจทก์ว่าชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ โดยตัวบุคคลที่ดำรงตำแหน่งไม่ต้องรับผิดชอบส่วนตัว ฟ้องโจทก์เป็นการฟ้องตัวบุคคลผู้ดำรงตำแหน่ง โจทก์จึงฟ้องรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังซึ่งเป็นผู้ออกคำสั่งเป็นเจ้าเลยได้ ที่ศาลภาษีอากรกลางมีคำสั่งไม่รับฟ้องโจทก์ด้วยเหตุผลว่า เจ้าเลยไม่สามารถเป็นคู่ความตามกฎหมายเพราะไม่ใช่บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลตามกฎหมาย จึงไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกาแผนกคดีภาษีอากร อุทธรณ์ของโจทก์ฟังขึ้น เมื่อวินิจฉัยดังนี้แล้วกรณีไม่จำต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ข้ออื่นของโจทก์อีก เพราะมิทำให้ผลคดีเปลี่ยนแปลงไป พิพากษากลับ ให้รับฟ้องโจทก์ไว้พิจารณาและพิพากษาตามรูปคดีต่อไปสำหรับค่าฤชาธรรมเนียมในศาลภาษีอากรกลางและชั้นอุทธรณ์ให้ศาลภาษีอากรกลางรวมสั่งเมื่อมีคำพิพากษา

องค์คณะ

สมชาย สีนเกษม · ไสลเกษ วัฒนพันธุ์ · นิพนธ์ ช่วยสกุล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/9183/2559>